

Kas prints on ikka prints või hoopis kuri konn?

Armastus on kaunis tunne ja uue suhte algus täidab meid positiivse ärevusega. Õnneuimas tasub siiski säilitada valvsus ning panna tähele märke oma kaaslase käitumises, mis ennustavad ette võimalikke tõsisemaid probleeme.

On üks õpetlik lugu konnast. Kui konn visatakse keevasse vette, siis hüppab ta peaaegu kohe välja. Kui pista konn külma vette ja panna pott pliidile, siis jääb ta potti, kuni vesi läheb keema ja konn sureb. Ta harjub kuumusega ära ega hüppa välja, ühel hetkel on aga liiga hilja. Sama on ka lähisuhtevägivaldaga. Kui partner kohe lööks ning suhtes oleks vaid peks ja vägivald, lahutaks reeglina jalamaid. Tavaliselt aga harjutakse kamandava ja kontrolliva käitumisega tasapisi.

Vägivald äratundmine selle varases staadiumis ei ole kerge ülesanne. Ei ole oluline, millisel mandril või maailmajaos vägivaldne inimene oma ohvrit ühel või teisel moel kontrollib, kõikjal on spetsialistid täheldanud üsna ühesuguseid märke. Alljärgnevalt tooksin välja mõned varased ohumärgid, mis võivad viidata sellele, et vägivaldsus on juba poolel teel:

Tal on tugev omanditunne (ta kontrollib sinu tegemisi ja nõuab selgitusi. Ta helistab sageli, uurib telefoninumbreid ja sõnumeid ning loeb e-maile, suhtlusportaale).

Ta on armukade (põhjendamatu armukadedus. Te ei või mitte kellegagi suhelda, igast oma sõnast ja kohtumisest tuleb ette kanda ja ka siis ei usu ta teid).

Tal esinevad tujukõikumised (ühel hetkel on ta hooliv ja teisel hetkel asub oma kaaslast survestama. Näiteks leppisite milleski kokku ja siis arvab ta mõni päev hiljem, et see kõik oli tehtud „tema lõksu püüdmiseks“).

Teiste inimeste juuresolekul püüab ta käituda teistmoodi (ta käitub kenasti ja lugupidavalt kõigi teistega, ent sinuga on teistsugune).

Ta on teie suhtes lugupidamatu (ta mõistab teid hukka, ignoreerib või alandab teid).

Ta on kontrolliv (ta pillab märkusi teie riietuse, väljanägemise või käitumise kohta, kritiseerib neid või püüab neid muuta; on negatiivselt meelestatud teie perekonna või mõne teie hea sõbra suhtes; avaldab survet, et te veedaksite koos temaga rohkem aega või loobuksite töökäimisest, õpingutest jne).

Ta peab ennast eksimatuks (ükskõik mis ka ei juhtuks, alati on selles keegi või miski süüdi. Aja möödudes osutute süüdlaseks järjest sagedamini teie).

Tal on jäigad ja välja kujunenud vaated soorollide osas (näiteks veendumus, et naine peab hoolitsema kodu eest või et mehe karjäär on olulisem kui naise oma jne. See võib osutada tõsiseks probleemiks, kuna partner võib teid karistada, kui te püüate keelduda elamast tema seatud raamide järgi).

Olukordades, kus partner käitub sinu jaoks vastuvõetamatult, tuleb temaga lihtsalt rääkida.

Kuna me kõik oleme erinevad, ega oska teineteise mõtteid lugeda, siis kindlasti tuleb ette olukordi, kus pahandame armastatu peale, sest meile tundub, et ta käitus hoolimatult. Kuid sel juhul tuleb ennekõike partnerile teada anda tema käitumise sobimatusest sinu jaoks. Kui sa ei ole oma partneriga kunagi sellistes olukordades rääkinud, ei ole teda ka võimalik nt vägivaldsuses süüdistada. Kui partner mõistab sind, siis väldib ta edaspidi sarnastes

olukordades tegevusi, mis sulle ebamugavust tekitavad. Kui ei mõista, siis korduvad olukorrad uuesti ja uuesti ning kombineeruvad eelpool toodud ohumärkidega.

Kuigi puudub lollikindel lahendus, on kindlateks ohumärkideks selles osas:

1. Olge valvas ja jälgige kuidas teie partner lahendab kriitilisi olukordi. Kas ta pigem otsib konstruktiivseid lahendusi või eelistab vihastuda ja te tunnete hirmu tema reaktsioonide pärast.
2. Vaadake kuidas suhtlevad omavahel teie partneri vanemad, sest tihtipeale on see heaks indikaatoriks mõistmaks kuhu suunas ka teie endi suhted võivad ajapikku liikuda. Lapsepõlvkodus õpitud käitumismustrid võetakse tihtipeale kaasa ka enda uude suhtesse.
3. Tehke talle nii pea kui võimalik selgeks, milline käitumine või millised hoiakud on teie jaoks mitteaktsepteeritavad.

Selliste olukordade tekkides, kus teie partner käitub teie jaoks vastuvõtmatult, tuleb partneriga rääkida. Kuna me kõik oleme erinevad ega loe ka teineteise mõtteid, siis kindlasti tuleb ette olukordi, kus me pahandame armastatu peale, sest meile tundub, et ta käitus hoolimatult. Kuid sel juhul tuleb ennekõike partnerile tema käitumise sobimatuses teie jaoks teada anda. Kui te ei ole oma partneriga kunagi sellistes olukordades rääkinud, ei ole teda ka võimalik nt vägivaldsuses süüdistada. Kui teie partner mõistab teid, siis edaspidi sarnastes olukordades ta väldib tegevusi, mis teile ebamugavust tekitavad. Kui ei mõista, siis korduvad olukorrad uuesti ja uuesti ning kombineeruvad eespool toodud ohumärkidega.